

Skanderborg Amts 2den Valgfreds (Schøler) yttret, at han vilde finde det betænkeligt at stemme for dette Forslag, saalænge den sjerde Betingelse deri blev fastholdt, idet han meente, at der da vilde kunne opstilles en overordentlig høj Valgbarhedsænsus. Jeg troer, at det er en indbildt Fæse; thi naar Repræsentationen forbliver paa den Grundvold, der er lagt ved den nu bestaaende Forfatning, saa vide vi jo, at Valgbarhedsænsus ogsaa findes et Sted dert, nemlig med Hensyn til Landsthingsvalgene; naar man altsaa vil blive paa den nærværende Grundlovs Standpunkt i denne Henseende, saa maa man holde sig til de 1200 Rd. Indtægt eller 200 Rd. Skat med Hensyn til Valgbarhedsænsus. Derfor mener jeg, at hvis der ikke var Andet i Veien end den Fæse, saa turde den med Rolighed gaaes imøde.

Der er fra de forskjellige Sider gjort Bebreidelse for Uordholdenhed i denne Sag; Nogle have bebreidet Regjeringen, at den ikke har holdt Ord, og Regjeringen har sagt Rigsdagen, at den ikke vilde være ordholden, hvis den stillede Betingelser til sit Ja eller sin Beslutning. Det forekommer mig, at man fra begge Sider har været noget ubillig, navnlig naar jeg seer hen til det Punkt, som angaaer Repræsentationen. Jeg troer, at Regjeringen har havt en vis Anledning til at gaae den Vej, som den er gaaet; jeg troer, at den er gaaet en feil Vej, men jeg troer dog, at der har været nogen Anledning for den til at lade sig lede ind paa denne Afvei. Naar man nemlig drager til Minde, hvorledes Situationen var, da Adressen blev vedtagen, vil man erindre, at det var en Rendsgjerning, at der ikke vilde have kunnet samle sig nogen Majoritet om Adressen, hvis man bestemt havde opgivet Delegationsvalgene. Fordi der altsaa i Adressen og i Adressedebatens Indtægt bestemt omtales angaaende Valgmaaden for det folkevalgte Element, saa kan Ministeriet have antaget, at det var et åbent Spørgsmaal, og har dernæst seet hen til den faktiske Beskaffenhed af den Majoritet, som dengang var tilstede. Man vidste jo, at den Majoritet, man havde at støtte sig til, i det Væsentlige var den, som havde gjort Modstand imod det fore-

gaaende Ministerium; men denne Majoritet bestod af to Elementer, af hvilke det ene ved en tidligere Leilighed havde udtalt sit Ønske om at faae den folkevalgte Deel af Repræsentationen sammensat efter en særlig Valglov, medens det andet Element havde forlangt, at de folkevalgte Repræsentanter skulde fremkomme ved Delegation alene fra Landsdelenes Forsamlinger. Nu kan man jo let tænke sig, at Regjeringen, idet den tog disse Hensyn, har meent at maatte tilfredsstille disse tvende Afdelinger af Majoriteten, og give enhver af dem Halvparten, idet man har ladet Halvdelen vælges ved Delegation og den anden Halvdeel efter en særlig Valglov. Jeg vil derfor erklære, at hvis man havde indrettet den særlige Valglov saaledes, at det ikke kunde nægtes, at de Repræsentanter, som derved fremkom, virkelig kunde siges i Sandhed at være folkevalgte, vilde jeg for min Person ikke have turdet paa-
staae, at Adressens Fordringer ikke vare opfyldte, idetmindste havde jeg ikke derpaa turdet bygge nogen Modstand imod den foreslaaede Ordning. Jeg troer ligeledes, at de Mænd, der have givet Anledningen til hele den faktiske Situation, som fandt Sted paa hiin Tid, maae være varfomme med at bebreide Regjeringen med Hensyn til dette Punkt; thi de have efter min Overbeviisning selv givet Anledning til, at Regjeringen er kommen ind paa denne Afvei. Dette har jeg sagt med Hensyn til den blotte Givelse af den særlige Valglov for en Deel af Folkerepræsentationen; men derimod troer jeg ikke, at denne Valglovs nærmere Beskaffenhed er en saadan, at man kan kaldes uordholden, naar man netop paa Grund af dens Beskaffenhed ikke gaaer ind paa den nærværende Beslutning. Thi forat en Repræsentation virkelig kan siges at være folkevalgt, maa den paa en eller anden Maade strække sig ligeligt til hele Folket. Jeg mener, at f. Ex. den nærværende Valglov til Folkethinget kan man kalde en folkelig Valglov, fordi den strækker sig omtrent til alle Familier her i Landet. Man regner jo, at en Familie i Gjennemsnit bestaaer af 5 Medlemmer, og rigtig nok er kun hvert syvende Menneffe i Landet Valger; men det er dog til den overveiende